

Norm	Aspecten	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
<p>De specifieke normen voor het keurmerk en de benodigde controle voor zover IKB daarin al niet voorziet, staan ook opgenomen. Niet voor verspreiding. Aan deze criteria kunnen geen rechten worden ontleend. Onjuistheden en aanpassingen voorbehouden.</p>					
Uitsluitingscriteria					
UIT01	Andere activiteiten	Er worden geen andere activiteiten op het bedrijf ontplooid die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming.	<p>Activiteiten die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming zijn o.a., maar niet beperkt tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - houden van pelsdieren voor productiedoelstellingen. - houden van leghennen in verrijkte kooien (tot 01-01-2021 toegestaan in Nederland) en koloniehuisvesting (opvolger van de verrijkte kooi en vanaf 2021 in Nederland de enige toegestane vorm van de 'legbatterij'). De op het ei gestempelde identificatiecode begint met het cijfer 3. - het houden van wilde dieren voor productiedoelstellingen. - het houden van ganzen of eenden voor de productie van ganzen- of eendenlever. - het kweken van bedreigde diersoorten, zoals paling. - het houden van vleesrunderen met een dikbil factor, met een hoge incidentie van keizersneden, zoals bijvoorbeeld Belgisch Blauwen en Verbeterd roodbont. - andere activiteiten welke in strijd (kunnen) zijn met het beleid van de Dierenbescherming. 	Controleer of het bedrijf geen andere activiteiten ontplooid die niet passen in het beleid van de dierenbescherming	Uitsluiting
UIT04	Onbedweld slachten	Slachten zonder bedwelmingsvoorzorging is niet toegestaan op het slachthuis. Alle dieren (Beter Leven en niet Beter Leven) die op de locatie worden geslacht, worden vóórafgaand aan de slacht (verbloeden) bedweld (verdoofd) geslacht.	Dit geldt voor de gehele slachtlocatie, en voor alle dieren (BLK en niet BLK waardig) die op de betreffende locatie worden geslacht. Er is een verklaring 'Verdoofd slachten' bij SBLK geregistreerd.	Controleer of alle dieren (BLK en niet BLK) op de slachtlocatie bedweld worden geslacht.	Uitsluiting
Algemeen					
BLKT04	Certificering	Deelname aan het kwaliteitsborgingssysteem vee-transport-QLL.	Eigen vervoer tot 65km valt hier buiten.	Controleer van 2 recente transporten of de transporteur deelnemer van QLL is.	AH
BLKSA00	Bedweld slachten	Slachten zonder bedwelmingsvoorzorging is niet toegestaan op het slachthuis.		Controleer of alle dieren (dus niet alleen de Beter Leven dieren) op het slachthuis bedweld worden voor de slacht.	Uitsluiting
BLKS04A	Controle slachterijen, vleesverwerkers en verkopers	Met een ter zake kundige en onafhankelijke controleinstantie zijn afspraken gemaakt om: a. Minstens eenmaal per jaar bij deelnemende slachterijen het aantal voor de rundvleesketen geslachte dieren, de hoeveelheid vlees en de tracking en tracing hiervan te controleren;	Er dient een sluitende tracking en tracing van dieren en vlees te zijn.	Noteer naam en registratienummer slachterij en/of verwerker. Controleer of er documentatie aanwezig is waaruit de aantallen runderen/ hoeveelheden vlees blijken die zijn getransporteerd tussen de verschillende schakels in de rundvleesketen. Noteer aantal aangeleverde BLK dieren, aantal afgeleverde BLK karkassen van afgelopen jaar. Noteer tevens eventueel afwaarderden of uitval met reden.	Schorsing

BLKS01 B	Controle slachterijen,- vleesverwerkers en- verkopers	Met een ter zake kundige en onafhankelijke controle- instantie zijn afspraken gemaakt om: b. Minstens eenmaal per jaar bij de deelnemende- vleesverwerkers en de deelnemende verkopers de- tracking en tracing van het vlees van de- rundvleesketen te controleren.	Bovenop de geldende EU hygiëne regels moet duidelijk zijn welke runderen en- welk vlees behoren tot de rundvleesketen.		Schorsing
SR001a	Meldingsplicht	De BLk deelnemer is verplicht om iedere wijziging die van invloed is/kan zijn op de deelname aan BLK of het BLK certificaat onverwijld schriftelijk te melden aan de Certificerende Instantie en de Stichting Beter Leven keurmerk	Wijzigingen zijn, maar niet beperkt tot: a. (Tijdelijke) beëindiging van het bedrijf, ongeacht de reden. b. Overdracht van het bedrijf naar een nieuwe rechtspersoon/eigenaar c. Wijziging van KvK nummer en/of KvK vestigingsnummer d. Verlies van een erkenning of een certificaat waardoor er niet meer kan worden voldaan aan de geldende BLK criteria f. Etc.	Controleer of wijzigingen die van invloed is op de deelname aan BLK uit het voorgaande jaar zijn gemeld. aan de CI en de Stichting Beter Leven keurmerk	AH
SR001b	EG-erkenningsnummer	De slachterij is door de bevoegde autoriteit van de betreffende EU lidstaat erkend in het kader van de Europese Hygiëneverordeningen.	De slachterij kan zijn erkenning aantonen met een EG-erkenningsnummer. In Nederland is de bevoegde autoriteit, die de EG-erkenningsnummers uitgeeft, de NVWA. Een lijst met door de NVWA erkende slachterijen en de EG-erkenningsnummer is te vinden op de website www.nvwa.nl .	Controleer of de slachterij beschikt over een EG-erkenningsnummer. Noteer erkenningsnummer.	Schorsing
SR001c	Contract Stichting Beter Leven keurmerk	De slachterij heeft een contract met Stichting Beter Leven keurmerk voor het gebruik van het collectieve beeldmerk "Beter Leven".		Controleer of er een contract (aanvraagformulier) is en of dit door beide partijen (de BLK slachterij en Stichting Beter Leven keurmerk) is ondertekend.	Schorsing
SR001d	Goedkeuring Stichting Beter Leven keurmerk	De slachterij is door Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurd voor de betreffende scope (diersoort en aantal sterren).	Er is een goedkeuringsbrief van Stichting Beter Leven keurmerk ontvangen voor de scope (diersoort en aantal sterren) van de: 1. ontvangen Beter Leven dieren, en 2. uitgeleverde Beter Leven producten	Controleer of er een goedkeuringsbrief is voor de betreffende scope (diersoort en aantal sterren) van de ontvangen Beter Leven dieren en uitgeleverde Beter Leven producten.	Schorsing
SR001e	Medewerking	De slachterij is verplicht BLK controleurs die namens de Certificerende Instantie of namens de Stichting Beter Leven keurmerk controles uitvoeren toe te laten op het bedrijf en alle medewerking te verlenen.	Indien de controleurs toegang tot het bedrijf wordt geweigerd of er wordt geen medewerking verleend, wordt het bedrijf uitgesloten van deelname, tenzij het bedrijf een beroep kan doen op overmacht.		Uitsluiting
SR001f	GFSI erkend certificaat	Het bedrijf heeft een geldig GFSI erkend certificaat (bijv. BRC, IFS of FSSC 22000).	Jaarlijks wordt het bedrijf op de criteria van de GFSI erkende standaard gecontroleerd en gecertificeerd.	Controleer of er een GFSI erkend (bijv. BRC, IFS of FSSC 22000) certificaat aanwezig is. Noteer de datum tot wanneer het certificaat geldig is.	Schorsing

Kwaliteitshandboek

SR002 BLKSAR 02	Kritische procedures- Kwaliteitshandboek	Kritische procedures <u>omtrent de omgang met lijdende dieren, verdoven en doden van dieren, – lossen, – drijven</u> worden vastgelegd in het kwaliteitshandboek.	<p><u>De kritische procedures beschrijven tenminste:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wijze van aan- en afmelding leveranciers en afnemers bij de Stichting Beter Leven keurmerk. 2. wijze van goedkeuring van producten en communicatie-uitingen 3. wijze van ingangscntrole en registratie 4. hoe om te gaan met dieren die bij de ingangscntrole niet herkenbaar voldoen aan het Beter Leven keurmerk, inclusief het bijbehorend aantal sterren. 5. wijze van kanalisatie 6. hoe wordt omgegaan met ernstig zieke of gewonde dieren. 7. wijze van lossen. 8. wijze van drijven 9. de wijze van verdoven en doden van dieren. 10. de procedure bij een mislukte bedwelmng en mislukte verbloeding 11. een nood-/calamiteitenplan dat wordt gevolgd wanneer de slachtljn of de bedwelmng (om welke reden dan ook) wordt gestopt (bijv. in geval van een afwijking/defect in het bedwelmgings-/dodngssysteem) 12. wijze en frequentie van berekening vierkantstelling/massabalans. 13. wijze van afwaarderen van Beter Leven producten <p><u>Er wordt minimaal beschreven</u></p> <ol style="list-style-type: none"> a. wat er moet gebeuren b. hoe en hoe vaak dit wordt uitgevoerd c. wie is verantwoordelijk en d. wie voert het uit. 	Controleer of het kwaliteitshandboek beschrijvingen van de kritische processen bevat. in ieder geval procedures bevat omtrent de omgang met lijdende dieren, verdoven en doden van dieren, drijven en lossen.	AH
SR002a	Evaluatie van procedures	Elk kwartaal worden de werkzaamheden, en eventuele problemen/afwijkingen van de voorgaande kwartaal in aanwezigheid van o.a. de animal welfare officer geëvalueerd en worden waar nodig de procedures aangepast.	<p><u>De evaluatie omvat minimaal de volgende werkzaamheden (op basis van een representatieve steekproef en de opgeslagen camerabeelden):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> a. het afladen van dieren in de stalruimte, b. de gang van de dieren van de stalruimte naar de bedwelmgingsplaats. c. het bedwelmen, inclusief de aankomst bij de bedwelmgingsplaats, d. het ophangen van de dieren na bedwelmng, en e. het verbloeden van de dieren. <p><u>De opgenomen camerabeelden worden hierbij gebruikt.</u></p>	Controleer of er elk kwartaal de gespecificeerde werkzaamheden en afwijkingen/problemen worden geëvalueerd en waar nodig de procedures worden aangepast.	AH
Kanalisatie Beter Leven dieren en vlees					
SR003a BLKSIA0 4a	Scheiding BLK/ niet-BLK rundvlees	De slachterij heeft gedurende het gehele productieproces een strikte scheiding tussen BLK rundvlees en niet-BLK rundvlees.		Controleer productieproces	Schorsing
BLKSIA- 04bSR00 3	Kanalisatiesysteem	De slachterij heeft een kanalisatieproces waarmee gedurende het gehele productieproces (van ingangscntrole, wachttijd in de stalruimte, slachtproces, opslag, uitsnijden en verzenden) een zichtbare, strikte scheiding tussen dieren/vlees met verschillende Beter Leven scopes (dieren/vlees met 1, 2 of 3 sterren) en niet- Beter Leven waardige dieren/vlees wordt gehanteerd. Het kanalisatiesysteem van BLK rundvlees is in het kwaliteitshandboek vastgelegd.	Het kanalisatiesysteem van Beter Leven dieren/vlees is in het kwaliteitshandboek vastgelegd. Dit kwaliteitshandboek moet de gehele procedure van kanalisatie en identificatie van verschillende Beter Leven scopes (rund met 1,2 of 3 sterren) Lk waardige en niet-BLK waardige runderen/-vlees van aankomst tot en met uitsnijden en verzenden omvatten. <u>Scheiding wordt zichtbaar gemaakt d.m.v. gekanaliseerd slachten, gekleurde labels, stickers, stempels, het eerste en laatste karkas met een label of lint markeren, etc.</u>	Controleer of een procedure van het kanalisatiesysteem aanwezig is en of er tijdens het gehele productieproces een strikte scheiding plaatsvindt op basis van, het in het kwaliteitshandboek vastgelegde, kanalisatiesysteem.	AH ^{HI}

BLKSIA03	Beter Leven dieren en vlees(producten)	Beter Leven dieren en vlees(producten) worden aantoonbaar gescheiden geslacht, verwerkt en opgeslagen.	Scheiding kan worden aangetoond d.m.v. gekleurde kratten, stickers, gekleurde kratzakken, labels, etc.	Noteer de wijze waarop de slachterij Beter Leven dieren en vlees identificeert en gescheiden houdt ten opzichte van reguliere runderen en vlees. Noteer procedure van identificatie bij slachtlijn, uitsnijden en opslag.	Schorsing
BLKSIA04aSR007	Zichtbare scheiding BLK/niet-BLK runderendieren/(-vlees)	De slachterij heeft gedurende het gehele productieproces een <u>zichtbare</u> , strikte scheiding tussen <u>Beter Leven runderen dieren /vlees met verschillende Beter Leven scopes (rund/-vlees met 1, 2 of 3 sterren)</u> en niet-Beter Leven K-rund/-vlees.	Gedurende het gehele productieproces (van <u>ingangscontrole, wachttijd in de stalruimte, slachtproces, opslag, uitsnijden en verzenden wordt er conform het in het kwaliteitshandboek vastgelegde kanalisatiesysteem gewerkt. Scheiding kan worden aangetoond d.m.v. gekleurde labels, stickers, stempels, gekleurde kratten, gekleurde kratzakken, etc.</u>	Controleer het productieproces en of er een strikte scheiding plaatsvindt. Noteer de wijze waarop de slachterij Beter Leven runderen/vlees identificeert en gescheiden houdt ten opzichte van <u>reguliere niet-BLK</u> runderen/-vlees. Noteer procedure van identificatie bij slachtlijn, uitsnijden en opslag.	Schorsing
BLKSIA03	Beter Leven dieren en vlees(producten)	Beter Leven dieren en vlees(producten) worden aantoonbaar gescheiden geslacht, verwerkt en opgeslagen.	Scheiding kan worden aangetoond d.m.v. gekleurde kratten, stickers, gekleurde kratzakken, labels, etc.	Noteer de wijze waarop de slachterij Beter Leven dieren en vlees identificeert en gescheiden houdt ten opzichte van reguliere runderen dieren en vlees. Noteer procedure van identificatie bij slachtlijn, uitsnijden en opslag.	Schorsing
SR008	Afwaarden dieren/vlees	De werkwijze bij het afwaarden van dieren/vlees is omschreven in een procedure.	In de procedure moet het moment en de werkwijze (identificatie) van afwaarden opgenomen zijn.	Controleer of de procedure aanwezig is. NVT er wordt geen vlees afgewaardeerd.	AH
SR009	Registratie afgewaardeerd vlees	Het aantal kilogrammen afgewaardeerd vlees wordt geregistreerd.	Herleidbaar moet zijn waar in het productieproces het afwaarden plaats heeft gevonden. BLK producten die worden afgewaardeerd naar een lager aantal sterren dienen te worden ingeboekt als verkoop bij het originele aantal sterren, en als inkoop bij het lagere, nieuwe aantal sterren.	Controleer of het afwaarden wordt vastgelegd. NVT er wordt geen vlees afgewaardeerd.	HI
Vierkantstelling					
BLKSIA02aSR011	Aantal aangevoerde t.o.v. aantal geslachte runderendieren	Het aantal aangevoerde Beter Leven <u>dieren runderen</u> is groter of gelijk aan het aantal geslachte Beter Leven <u>dieren / afgevoerde karkassen of karkasdelen runderen</u> .	Voer een aanvoercontrole uit met behulp van vierkantstelling.	Controleer een aanvoer van 3 maanden geleden en een recente stroom van minimaal 3 dagen van <u>het voorgaande jaar of het aantal aangevoerde Beter Leven dieren runderen / vlees groter of gelijk is aan het aantal geslachte dieren</u> . Noteer bevindingen.	Schorsing

BLKSIA0 2bSR012	Aantal aangevoerde kg t.o.v. aantal geslachte kg	Het aantal kilogrammen aangevoerde Beter Leven K-runderkarkassen en/of -vlees is groter dan het aantal afgeleverde kilogrammen Beter Leven K karkassen of karkasdelen rundvlees.	Voer een aanvoercontrole uit met behulp van vierkantstelling.	Controleer een aanvoer van 3 maanden geleden en een recente stroom van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar of de aangevoerde kilogrammen Beter Leven runderkarkassen en/of -vlees runderen (-vlees) groter of gelijk is aan het aantal afgeleverde geslachte kilogrammen Beter Leven karkassen/-vlees. Noteer bevindingen.	Schorsing
BLKSIA0 2e	Testen traceerbaarheid	Het bedrijf test de traceerbaarheid eens per 4 keer per jaar, inclusief een vierkantstelling.		Controleer of 4 keer per jaar de traceerbaarheid wordt gecontroleerd, inclusief een vierkantstelling.	Schorsing
BLKSIA0 4-SR014	Procedure vierkantstelling	De slachterij heeft een procedure voor de vierkantstelling ten aanzien van de hoeveelheid BLK waardig geslacht/ uitgebeend vlees en BLK waardig uitgeleverd vlees.	<p><u>Er wordt op stuk niveau (karkas, half karkas of technisch deel) of kilogrambasis een gespecificeerde vierkantstelling / massabalans opgesteld. De vierkantstelling / massabalans wordt per scope (diersoort en aantal sterren) apart opgemaakt. Van alle varianten van het product (inkoop en verkoop artikel nrs.) wordt het vleesdeel (inclusief snijverlies, indroogverlies, afvalverlies, gaarverlies en/of afwaardering, enz.) worden in deze vierkantstelling / massabalans meegenomen. Eventuele toegevoegde ingrediënten, niet zijnde Beter Leven, (bijv. marinade, batter, paneermeel, kruiden, water, etc.) worden niet meegenomen in deze vierkantstelling/massabalans.</u></p> <p><u>BLK producten die worden afgewaardeerd naar een lager aantal sterren dienen te worden meegenomen in de massabalans (inboeken als verkoop bij originele aantal sterren, en als inkoop bij het lagere, nieuwe aantal sterren).</u></p> <p><u>De vierkantstelling/ massabalans wordt bijvoorbeeld als volgt berekend: $(Y - X) / X * 100\%$</u> <u>X = begin voorraad BLK + inkoop BLK + BLK product afgewaardeerd naar dit aantal sterren</u> <u>Y = eindvoorraad BLK + verkoop BLK + BLK product afgewaardeerd naar minder of géén sterren + evt. reststromen/verlies BLK</u> <u>De uitkomst van de vierkantstelling/massabalans dient nul of negatief te zijn.</u></p> <p><u>Frequentie vierkantstelling/massabalans:</u> <u>Bij meer dan 1 keer per maand productie: minimaal elke maand, een vierkantstelling/massabalans over de gehele voorgaande maand.</u> <u>Bij 1 keer per maand of minder productie: minimaal elk kwartaal, een vierkantstelling/massabalans over de gehele voorgaande kwartaal.</u></p>	Toets de praktijk aan de procedure en noteer bevindingen.	AH
BLKSIA0 5-SR015	Verklaring verschillen vierkantstelling	<u>De vierkantstelling / massabalans dient sluitend te worden gemaakt en voor eventuele verschillen wordt een onderbouwde verklaring geregistreerd. Bij de vierkantstelling wordt rekening gehouden met een redelijk afvalpercentage.</u>	<p><u>Een verschil in de vierkantstelling moet worden verklaard. Bijvoorbeeld door productiestoring, onbruikbaar voor consumptie, etc.</u></p> <p><u>Reden is snijverlies, afwaardering, onbruikbaar voor consumptie, receptuur, massabalans etc.</u></p>	Controleer het afvalpercentage en ga na of dit gedefinieerd, genoteerd en onderbouwd is. Noteer afvalpercentage, afwijkingen en opvallende zaken heden.	AH

Personeel					
SR016	Taken en bevoegdheden	Een beschrijving van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden t.a.v. werkzaamheden in het kader van het Beter Leven keurmerk worden vastgelegd in het kwaliteitshandboek.		Controleer of in het kwaliteitshandboek een dergelijke omschrijving is opgenomen.	AH
BLKSAP 04a-SR017	Functionaris voor het dierenwelzijn / Animal welfare officer	Tijdens het slachtproces is op de werkvloer in het slachthuis te allen tijde minimaal één gecertificeerde functionaris voor het dierenwelzijn / animal welfare officer aanwezig.	<p>Het slachtproces is van afladen tot en met doden/verbloeden van de dieren.</p> <p>Alleen certificaten uitgegeven door opleidingsinstituten die in het kader van Europese Verordening 1099/2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden zijn 'erkend' door de bevoegde autoriteit uit de betreffende Europese lidstaat voldoen.</p> <p>In Nederland is dit de opleiding functionaris voor het dierenwelzijn van SVO (www.svo.nl) erkend door de NVWA in het kader van EU verordening 1099/2009. Het certificaat 'Animal Welfare Officer' van Bristol University is ook akkoord. Dit kan ook een door Bristol University gegeven cursus in Nederland zijn.</p> <p>Het certificaat 'functionaris voor het dierenwelzijn' of 'animal welfare officer' van een erkend opleidingsinstituut moet behaald zijn voordat aangevangen wordt met de eerste slachtingen voor BLK.</p>	Controleer of tijdens het slachtproces er een medewerker met het certificaat 'functionaris voor het dierenwelzijn' / 'animal welfare officer' aanwezig is op de werkvloer in de slachterij. Noteer naam animal welfare officer evenals de gevolgde opleiding en datum van de opleiding van de animal welfare officer. NVT-bij slachterijen die minder dan 1000 GrootVee-Eenheden per jaar slachten.	Uitsluiting-Schorsing
BLKSAP 04b	Animal welfare officer	De animal welfare officer is tijdens het slachtproces aanwezig.	Het slachtproces is van afladen tot en met doden van de dieren.	Controleer of animal welfare officer tijdens het slachtproces aanwezig is.	Uitsluiting
BLKSAP 04eSR019	Bevoegdheden functionaris voor het dierenwelzijn/animal welfare officer	De functionaris voor het dierenwelzijn / animal welfare officer ziet toe op het welzijn van de dieren en is bevoegd in te grijpen.	De functionaris voor het dierenwelzijn / animal welfare officer is bijvoorbeeld bevoegd om de slachtlijn stil te zetten als hij het welzijn van de dieren niet meer kan waarborgen.	Controleer of functionaris voor het dierenwelzijn / animal welfare officer toeziet op het welzijn van de dieren en of hij bevoegd is om in te grijpen.	Uitsluiting-Schorsing
BLKSAP 02aSR020	Dierenwelzijn opleiding	Personeel dat met levende dieren omgaat (tot en met het /verbloeden) heeft een dierenwelzijnsopleiding-getuigschrift van vakbekwaamheid met betrekking tot dierenwelzijn voor slachthuispersoneel van de Slagers-Vak-Opleiding (SVO) of gelijkwaardige opleiding gevolgd.	<p>Het getuigschrift is van een opleidingscursus die is goedgekeurd door de bevoegde autoriteit in het kader van EU verordening 1099/2009.</p> <p>In Nederland is de opleiding van de Slagers Vak Opleiding (SVO) goedgekeurd door de NVWA in het kader van EU verordening 1099/2009.</p> <p>Personeel dat met levende dieren werkt omvat in ieder geval het personeel dat verantwoordelijk is voor:</p> <p>a) het behandelen en verzorgen van dieren voorafgaand aan de fixatie;</p> <p>b) het fixeren van dieren met het oog op het bedwelmen of doden;</p> <p>c) het bedwelmen van dieren;</p> <p>d) het beoordelen van de effectiviteit van de bedwelming;</p> <p>e) het aanhaken of optakelen van levende dieren;</p> <p>f) het verbloeden van levende dieren;</p> <p>g) het slachten</p>	Controleer de opleidingen van het personeel.	Uitsluiting-HI

BLKSAP 02bSR02 1	Opleidingsregister	Er is een opleidingsregister van het personeel met welke opleidingen er gevolgd zijn.	Het opleidingsregister is minimaal geregeld voor de personen die met levende dieren omgaan.	Controleer en noteer welke opleiding gevolgd is van <u>elke een steekproef van de medewerkers die tijdens de rondgang door het slachthuis aanwezig zijn en met levende dieren omgaan die hierbij betrokken is.</u>	AH
BLKSAP 03SR022	Opfriscursus	Het personeel dat met levende dieren werkt dient minimaal eens in de <u>twedrie</u> jaar een <u>door de Dierenbescherming goedgekeurde</u> opfriscursus dierenwelzijn te volgen.	<p><u>De opfriscursus bevat tenminste informatie over de volgende onderwerpen:</u></p> <p><u>a) Gedrag, fysiologie en welzijn van het dier. Hierbij leert het personeel signalen in het diergedrag of uiterlijk te vertalen naar concrete positieve of negatieve oorzaken van dit gedrag of uiterlijk.</u></p> <p><u>b) Praktijkvoorbeelden van handelingen van het personeel en het effect hiervan op de dieren (in de slachterij en/of met video- en fotomateriaal, bijvoorbeeld het bekijken van het karkas van een gestrest rund).</u></p> <p><u>c) Kennismaken met andere delen van de keten, zoals het bedrijf waar de dieren vandaan komen en het transport. Bij voorkeur d.m.v. een bedrijfsbezoek.</u></p> <p><u>Een opfriscursus wordt gegeven door een externe ervaringsdeskundige op het gebied van runderwelzijn en gezondheid en op het gebied van het bedwelmen en doden van runderen.</u></p> <p><u>Zie de website van het Beter Leven keurmerk voor een lijst met goedgekeurde cursussen.</u></p>	Controleer of <u>het personeel dat met levende dieren werkt minimaal elke 3 2 jaar een door de Dierenbescherming erkende opfriscursussen dierenwelzijn heeft</u> gevolgd worden. Noteer afwijkingen.	HI
BLKSAP 04SR023	Procedures	Het personeel dat met levende dieren werkt is op de hoogte van de procedures omtrent omgang met lijdende dieren, verdoven en doden van dieren, drijven en lossen.		Controleer, middels interview en aan de hand van de procedures in het kwaliteitshandboek, of het personeel de procedures kent.	Uitsluiting HI
SR024	<u>Medewerkers</u>	<u>Medewerkers zijn door opleiding en voorlichting op de hoogte van de correcte wijze van uitvoering van werkzaamheden met Beter Leven dieren en/of producten.</u>	<u>Medewerkers betrokken bij het gehele productie proces (o.a. inkoop of aanvoer van dieren, verkoop en communicatie over Beter Leven producten) zijn op de hoogte van de criteria van het Beter Leven keurmerk en de in het kwaliteitshandboek vastgelegde procedures en werkinstructies voor de productie van Beter Leven producten.</u>	<u>Controleer via interviews of de medewerkers op de hoogte zijn van de criteria van het Beter Leven keurmerk en de in het kwaliteitshandboek vastgelegde procedures en werkinstructies voor de productie van Beter Leven producten.</u>	HI

SR025	Werken met dieren	<u>Alle dieren worden kalm, stil en kordaat behandeld, waarbij onnodige opwinding en stress wordt voorkomen. Het is verboden:</u> <u>a) de dieren te slaan of te schoppen;</u> <u>b) onnodig druk uit te oefenen op een bijzonder gevoelig deel van het lichaam;</u> <u>c) de dieren bij kop, oren, poten of staart op te tillen of voort te trekken;</u> <u>d) prikstokken of andere puntige voorwerpen te gebruiken;</u> <u>e) de staarten van dieren om te draaien, te verbrijzelen of te breken of de dieren in de ogen te grijpen.</u>		<u>Controleer, middels interview en visuele waarneming of het personeel conform dit criterium werkt.</u>	HI
SR026	Elektrische prikker	<u>Bij het opdrijven van de dieren (BLK en niet-BLK) wordt geen elektrische vee prikker gebruikt.</u>	<u>Elektrische vee prikkers mogen niet op de bedrijfslocatie aanwezig zijn.</u>	<u>Noteer of een elektrische prikker aanwezig is. Noteer middel dat gebruikt wordt voor het drijven.</u>	HI
SR027	Ruimte vóór de dieren	<u>Dieren worden alleen opgedreven wanneer er voldoende ruimte vóór de dieren uit is.</u>		<u>Controleer, middels interview en visuele waarneming of het personeel conform dit criterium werkt.</u>	HI
BLKSAR 04- SR028	Registratie omgang dieren	Dagelijks worden de werkzaamheden met betrekking tot de omgang met dieren geregistreerd.	<u>Dit betreft o.a. de uitgevoerde reguliere controles en onderhoud van bedwelmings- en dodingsapparatuur en eventuele maatregelen bij problemen.</u>	Controleer aanwezigheid registratie en actualiteit ervan. Noteer afwijkingen.	AH
Camera toezicht					
SR029	Cameratoezicht (CCTV)	<u>Binnen twee jaar na inwerkingtreding van dit voorschrift is Vanaf 1-1-2021 is er cameratoezicht (CCTV) geïnstalleerd en dit wordt gebruikt om toezicht te houden op de dieren gedurende de volgende processen:</u> <u>a. tijdens het afladen van dieren in de stalruimte,</u> <u>b. de gang van de dieren van de stalruimte naar de bedwelmingsplaats,</u> <u>c. tijdens het bedwelmen, inclusief de aankomst bij de bedwelmingsplaats,</u> <u>d. tijdens het ophangen van de dieren na bedwelmingsplaats,</u> <u>e. tijdens het verbloeden van de dieren.</u>	<u>Deze beelden kunnen ook door het slachthuis zelf worden gebruikt bijvoorbeeld voor het evalueren van de processen, opleiden van het personeel en voor beveiliging van het slachthuis.</u> <u>Treedt in werking per 01-01-2021</u>	<u>Controleer en registreer of er cameratoezicht is bij de benoemde processen</u>	<u>Waarschuwing. Vanaf 1-1-2021: Schorsing.</u>
SR030	Positie camera's	<u>De camera's zijn zo geïnstalleerd zodat er te allen tijde vrij zicht is op de processen waar toezicht op wordt gehouden.</u>	<u>Treedt in werking per 01-01-2021</u>	<u>Controleer of de camera's zo zijn geïnstalleerd dat er te allen tijde vrij zicht is op de relevante processen.</u>	<u>Waarschuwing. Vanaf 1-1-2021: Schorsing.</u>
SR031	Monitors	<u>Het is mogelijk om de beelden van alle camera's te allen tijde via één of meerdere monitors duidelijk te zien.</u>	<u>Treedt in werking per 01-01-2021</u>	<u>Controleer of de beelden van alle camera's te allen tijde via minimaal één monitor duidelijk te zien zijn.</u>	<u>Waarschuwing. Vanaf 1-1-2021: Schorsing.</u>

SR032	<u>Opnemen van beelden</u>	<u>Alle camerabeelden van dieren die worden onderworpen aan de benoemde processen (zie SR029) worden opgenomen.</u>	<u>Treedt in werking per 01-01-2021</u>	<u>Controleer of alle camera beelden van dieren die worden onderworpen aan één van de benoemde processen worden opgenomen</u>	<u>Waarschuwing. Vanaf 1-1-2021: Schorsing.</u>
SR033	<u>Opgenomen beelden</u>	<u>Opgenomen camera beelden worden door de slachterij:</u> <u>a. tenminste 4 weken bewaard</u> <u>b. op verzoek ter inzage aangeboden aan BLK controleurs die namens de Certificerende Instantie of namens de Stichting Beter Leven keurmerk controles uitvoeren</u>	<u>Treedt in werking per 01-01-2021</u>	<u>Controleer of opgenomen camera beelden door de slachterij:</u> <u>a. tenminste 4 weken worden bewaard</u> <u>b. beschikbaar worden gesteld.</u> <u>Controleer van de voorgaande 4 weken een steekproef van de camerabeelden op naleving van de BLK criteria.</u>	<u>Waarschuwing. Vanaf 1-1-2021: Schorsing.</u>
Goedgekeurde leveranciers					
SR034	<u>Registratie leveranciers</u>	<u>De leveranciers van BLK waardige dieren zijn door de slachterij bij Stichting Beter Leven keurmerk geregistreerd.</u>	<u>De leverancier is de bedrijfslocatie waar het BLK dier het laatst fysiek is geweest voordat het bij de slachterij aankomt.</u>	<u>Controleer of de aanvoer van een bij SBLK geregistreerde leverancier afkomstig is. Noteer van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar, de aanleverende bedrijfslocaties.</u>	<u>AH</u>
SR035BL KSIA06a	BLK gecertificeerde bedrijven	<u>De slachtdieren, karkassen, vleesproducten die als Beter Leven worden verwerkt en afgeleverd runderen en/of runderkarkassen onder BLK vallen zijn afkomstig van BLK gecertificeerde bedrijven.</u>	<u>Controle op de certificering vindt plaats via de BLK-databank: https://beterleven.dierenbescherming.nl/zakelijk/deelname/databank</u>	<u>Controleer of de aanvoer van een BLK Rund 1 ster-erkend bedrijf afkomstig is. Noteer de UBN's en/of NAW-gegevens van de aanleverende bedrijven welke in de steekproef vallen.</u> <u>Controleer of de slachterij de certificeringen controleert en op welke wijze. Controleer procedure en praktijk.</u>	<u>Uitsluiting Schorsing</u>
SR035a	<u>BLK waardigheid</u>	<u>De BLK waardigheid van de geleverde dieren blijkt uit de vermelding van Beter Leven keurmerk (incl. diersoort én aantal sterren), bijv. BLK Rund 2 ster, in de begeleidende documentatie behorend bij de levering van slachtdieren.</u>	<u>Alleen 'BLK' of 'Beter Leven' is niet voldoende.</u> <u>Er wordt aangegeven of er dieren in de levering zitten die niet (meer) voldoen aan het Beter Leven keurmerk. Zo ja, dan wordt het aantal dieren vermeld en hoe deze dieren zijn geïdentificeerd.</u>	<u>Controleer of leveringen vergezeld gaan van een vermelding van Beter Leven waardigheid. Controleer van 3 leveringen uit het voorgaande jaar, de documentatie.</u>	<u>AH</u>

SR035b	Ingangscntrole	<u>De slachterij controleert voor of tijdens ontvangst van de runderen of het leverende veehouderijbedrijf, op moment van levering, is gecertificeerd voor de bijbehorende Beter Leven scope (diersoort en aantal sterren).</u>	<u>De BLk waardigheid blijkt uit de vermelding van Beter Leven keurmerk (incl. diersoort én aantal sterren), bijv. BLK Rund 1, 2, 3 sterren of BIO (BLK 3 sterren), in de Voedselketeninformatie of andere documentatie behorend bij de levering van slachtdieren. Alleen 'BLK' of 'Beter Leven' is niet voldoende.</u> <u>Er wordt o.a. gecontroleerd of het leverende bedrijf is gecertificeerd voor de Beter Leven scope (diersoort en aantal sterren) van de geleverde dieren, op basis van het Register op de website van het Beter Leven keurmerk.</u> <u>De procedure voor de ingangscntrole is vastgelegd in het kwaliteitshandboek.</u> <u>Onder controle voor ontvangst wordt verstaan controle tijdens de aanvoerplanning van het slachthuis.</u>	<u>Controleer of de slachterij de certificering van leveranciers controleert en op welke wijze.</u> <u>Controleer procedure en praktijk.</u>	HI
SR035c	Transporttijd	<u>De slachterij controleert bij ontvangst van de dieren die onder Beter Leven worden geslacht of de runderen niet langer dan 4 uur dan wel 250 km zijn getransporteerd.</u>	<u>Transportduur blijkt uit transportdocumentatie in de administratie. Deze documentatie moet minstens een jaar bewaard worden. De transporttijd start bij het inladen van het eerste dier en eindigt bij het uitladen van het laatste dier.</u>	<u>Bereken via de website Routenet voor een transportwagen de afstand tussen de rundveehouderij en de slachterij. Controleer een steekproef van de transport documentatie.</u>	HI
SR035d	<u>BLk waardigheid niet vast te stellen</u>	<u>Indien de BLk waardigheid van geleverde dieren niet kan worden vastgesteld, worden deze dieren afgewaardeerd tot niet-BLK</u>	<u>De procedure voor afwaardering van dergelijke dieren ligt vast in het kwaliteitshandboek.</u>	<u>Controleer (middels een interview) of de slachterij dieren die niet herkenbaar zijn als BLk waardig worden afgewaardeerd tot niet-BLK. Controleer of de procedure is vastgelegd in het kwaliteitshandboek.</u>	HI
Aanvoerruimte					
SR035e	Inrichting en onderhoud	<u>De inrichting (incl. gebruikte materialen) in alle ruimtes met levende dieren (aanvoerruimte, stalruimte, gang naar de bedwelmingsplaats en bedwelmingsplaats) zijn zodanig ingericht en onderhouden dat onnodig stress en/of verwondingen / letsel bij de aanwezige dieren wordt voorkómen.</u>	<u>Zoals o.a.:</u> <u>- Geen gladde vloeren</u> <u>- Geen scherpe uitsteeksels waaraan de dieren zich kunnen verwonden</u>	<u>Controleer of de inrichting, materialen en onderhoud (in de aanvoerruimtes, stalruimtes gang naar bedwelmingsruimte en bedwelmingsruimte) op het voorkomen van onnodige stress en verwondingen/letsel</u>	HI
BLKS02	Drijven	<u>In het slachthuis wordt voor het drijven van de dieren geen gebruik gemaakt van harde slagmaterialen zoals stokken en al helemaal niet van elektrische veedrijvers.</u>		<u>Noteer wijze waarop het vee naar slachtplaats gedreven wordt.</u>	HI
SR036 BLKSBA 04	Visuele controle	<u>Er is een visuele controle op het uitladen bij de aanvoerruimte.</u>		<u>Controleer ter plaatse, noteer afwijkingen.</u>	HI
BLKSBA 02- SR037	Laadklep	<u>De laadklep sluit aan op het bordes.</u>		<u>Controleer ter plaatse, noteer afwijkingen.</u>	HI

BLKSBA 03- SR038	Loopbordes	Het loopbordes is verlicht uitgevoerd.		Controleer ter plaatse, noteer afwijkingen.	HI
BLKSBA: 04- SR039	Loopbordes	Het loopbordes is ruw uitgevoerd.		Controleer ter plaatse, noteer afwijkingen.	HI
BLKSA0 5 SR040	Kleuren	Er worden in het slachthuis geen felle kleuren gebruikt, maar rustige kleuren zoals grijs, groen en blauw.		Noteer gebruikte kleuren.	HI
SR040a BLKS03	Wachttijd	De runderen worden zo snel mogelijk geslacht. <u>De wachttijd van de dieren (de periode vanaf aanvoer tot en met slacht) wordt zo kort mogelijk gehouden.</u>	<u>Er mag wordt rekening worden gehouden met een rusttijd van 30 min. Dieren moeten te allen tijde de dag van aanvoer worden geslacht, dieren kunnen niet blijven liggen tot de volgende slacht dag. Met uitzondering van situaties van overmacht, bijv. bij een kapotte slachtlijn of wanneer de slachtdieren door zeer slechte weersomstandigheden te laat (bijv. na het beeindigen van de slachtactiviteit) op die dag) pas aangekomen op de slachtlocatie.</u>	Controleer in het handboek wat de gangbare procedure is. <u>Controleer of de praktijk overeenkomt met de gangbare procedure omschreven in het handboek. Controleer of dieren niet blijven liggen tot de volgende slacht dag, m.u.v. overmacht situaties.</u>	HI
BLKSBA: 06- SR041	<u>Ruimte wrakke dieren- Z.s.m. ernstig zieke of gewonde dieren doden</u>	<u>Ernstig zieke of gewonde dieren die niet meer of alleen moeizaam zelfstandig voort kunnen bewegen worden z.s.m. op het transportmiddel gedood. Aangrenzend aan de aanvoerruimte is er een ruimte waar wrakke dieren zo snel mogelijk worden bedwemd en gedood.</u>	<u>Omvat o.a. ziek of gewond vee dat niet meer/alleen moeizaam zelfstandig voort kan bewegen.</u>	Controleer of <u>er een ruimte voor ernstig zieke of gewonde dieren die zich niet meer of alleen moeizaam zelfstandig kunnen voort kunnen bewegen z.s.m. op het transportmiddel worden gedood wrakke dieren aanwezig is en</u> Noteer de gehanteerde dodingswijze.	<u>Uitsluiting HI</u>
SR41a	<u>Ruimte attentie-dieren</u>	<u>In of aangrenzend aan de aanvoerruimte is een aparte ruimte waar attentie-dieren, die door de officiële dierenarts bij de Ante Mortem keuring worden geïdentificeerd, kunnen worden geplaatst voor evt. aanvullende keuring of indien nodig direct kunnen worden gedood.</u>		<u>Controleer of in of aangrenzend aan de aanvoerruimte een ruimte voor attentie dieren is waar de dieren direct kunnen worden gedood.</u>	HI
Stalruimte					
BLKS ₂ BB 04SR042	Aangeleverde groepen	De dieren worden in de stalruimte in de aangeleverde groepen gehouden.	Runderen van verschillende groepen/ transporten worden niet gemixt. Dit om vechten te voorkomen.	Noteer afwijkingen.	HI

BLKS_BB 02- SR043	Stalruimte	De dieren zijn <u>in de stalruimte zijn</u> afgeschermd tegen <u>weersinvloeden en temperatuurschommelingen.</u> <u>Regen en wind.</u>	<u>In de stalruimte wordt de temperatuur zoveel mogelijk tussen de 5°C graden-Celsius en 25°C graden-Celsius gehandhaafd om koude of hitte stress te voorkomen. Er is hiervoor een protocol voor extreme weersomstandigheden waarin minimaal is vastgelegd dat er:</u> <u>- bij temperaturen lager dan 5°C voor extra verwarming wordt gezorgd.</u> <u>- bij temperaturen hoger dan 25°C voor extra verkoeling wordt gezorgd</u> <u>Daarnaast zijn deze ruimtes afgeschermd van wind, tocht, neerslag, etc.</u>	<u>Noteer afwijkingen. Controleer of de temperatuur in de stalruimte zoveel mogelijk tussen 5°C en 25°C wordt gehandhaafd. Controleer of er een protocol is voor extreme weersomstandigheden waarin is vastgelegd dat er bij temp. lager dan 5°C voor extra verwarming wordt gezorgd en bij hoger dan 25°C voor extra verkoeling wordt gezorgd.</u>	HI
BLKS_BB 03SR044	Wanden	De wanden <u>van de stalruimte</u> zijn glad afgewerkt.		Noteer afwijkingen.	HI
BLKS_BB 05- SR046	Vloeren	De vloeren in de stalruimte zijn stroef.	Door de stroefheid wordt het uitglijden van de dieren voorkomen.	Controleer de vloeren in de stalruimte	HI
BLKS_BB 06SR047	Vloeren	De vloeren in de stalruimte lopen enigszins af om plaspvorming te voorkomen.		Controleer de ruimte op plaspvorming. Noteer afwijkingen.	HI
BLKS06- SR047a	Oppervlakte <u>stalruimte</u>	<u>Per kalf is er min 2m², per Elk rund heeft min. 6 m² oppervlakte stalruimte tot zijn beschikking.</u>		Noteer afwijkingen.	HI
BLKS_BB 08SR048	<u>Ontwerp stalruimtes</u>	<u>Het ontwerp van de stalruimtes moet de dieren stimuleren om voorwaarts te bewegen met:</u> <u>1. zo weinig mogelijk haakse bochten en/of dode hoeken</u> <u>2. geen uitsteeksels of obstakels</u> <u>3. voldoende verlichting</u>		<u>Controleer of het ontwerp van de stalruimtes aan de eisen voldoet.</u>	HI
BLKS06- SR049	Drinkwater	<u>In de stalruimte hebben de aanwezige dieren. Er zijn drinkbakken waarin permanent de beschikking over vers drinkwater staat.</u>	(Niet van toepassing bij slachterijen die minder dan 10 GrootVee Eenheden per week slachten.)	Noteer afwijkingen.	HI
Gang naar bedwelmingsplaats					
BLKS06- SR050	<u>Girele Round crowd pen.</u> <u>Bij nieuw- of verbouw.</u>	<u>Na nieuw- of verbouw van de gang naar de bedwelmingsplaats worden de runderen via een Round Crowd Pen / Single shute (conform het ontwerp van Temple Grandin) naar de bedwelmingsplaats geleidt. De runderen worden in een cirkelvormig hok gedreven die over gaat in een smalle rond lopende gang (crowd-pen-curve design-Grandin).</u>	<u>Round crowd pen, conform Temple Grandin:</u> <u>De runderen worden groepsgewijs, via een halve cirkel naar een smalle gang (individuele dieren achter elkaar) gedreven. Doordat de runderen 180° draaien wordt de indruk gewekt dat ze weer terug gaan naar waar ze vandaan komen. Dit ontwerp maakt gebruik van het natuurlijke instinct van graasdieren om om te draaien.</u> <u>De individuele gang na het cirkelvormige hok is zonder rechte hoeken en biedt de aanlopende runderen voldoende vrij zicht vooruit (minimaal 2 lichaamslengtes), maar biedt geen zicht op storende elementen zoals mensen, activiteiten of de bedwelmingsplaats verderop in het slachthuis of andere storende elementen. De wanden rondom de gang naar de bedwelmingsplaats zijn dicht en hoog zodat de dieren er niet door- of overheen kunnen kijken.</u>	<u>Na nieuw- of verbouw van de gang naar de bedwelmingsplaats, noteer hoe de gang naar de bedwelmingsplaats er uit ziet of er gebruik wordt gemaakt van een Round Crowd Pen conform het ontwerp van Temple Grandin.</u>	<u>Uitsluiting, indien niet gerealiseerd na nieuw- of verbouw van de gang naar de bedwelmingsplaats.</u>

SR052	<u>Aanloop bedwelmingsruimte</u>	<u>De dieren in de gang naar de bedwelmingsruimte kunnen elkaar volgen.</u>	<u>Dit geldt ook voor de bochten in de gang.</u>	<u>Controleer de gang. Noteer afwijkingen.</u>	HI
BLKSBC 04-SR054	Aanloop bedwelmingsruimte	De looprichting in de gang naar bedwelmingsruimte gaat van donker naar licht.		Noteer afwijkingen.	HI
Bedwelmingsplaats					
BLKSD2 2-SR055	Fixatie	De <u>runderen dieren</u> worden rechtop staand met de kop wat omhoog gefixeerd in een <u>restrainer fixatie box</u> bedwelmd.	<u>De fixatie box moet zo zijn geconstrueerd dat:</u> - <u>achterwaartse, voorwaartse, en zijwaartse en bovenwaartse beweging van het dier wordt beperkt.</u> - <u>zowel de laterale als de verticale beweging van de kop van het dier wordt beperkt.</u> - <u>de slachter vrij toegang heeft tot het voorhoofd van het gefixeerde dier in de fixatie box.</u>	Noteer afwijkingen.	HI <u>Waarschuwing</u>
SR055a	<u>Niet toegestane methoden voor fixeren of bedwelmingsruimte</u>	<u>De volgende fixatie of bedwelmingsmethoden zijn verboden:</u> a) <u>het ophangen of optakelen van dieren die bij bewustzijn zijn.</u> b) <u>het mechanisch vastklemmen of samenbinden van de poten of voeten van dieren.</u> c) <u>het doorsnijden van het ruggenmerg.</u> d) <u>het gebruik van elektrische stroom om het dier te immobiliseren, zonder dat het dier onder gecontroleerde omstandigheden wordt bedwelmd of gedood.</u>	<u>d) met name alle toepassingen met elektrische stroom die niet aan beide zijden van de hersenen wordt toegediend.</u>	<u>Controleer (o.a. via interview) of de beschreven, verboden fixatiemethodes niet worden gebruikt</u>	<u>Schorsing</u>
BLKSBD 03aSR056	Verdovings-Bedwelmingsapparatuur	Verdovings-Bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) wordt <u>continu minimaal 1 keer per dag</u> gecontroleerd op afwijkingen.		Controleer of <u>bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) dagelijks wordt gecontroleerd worden uitgevoerd. Noteer incidenten van afgelopen jaar.</u>	HI
BLKSBD 03bSR057	Controle bedwelmingsapparatuur	<u>De dagelijkse controle en eventuele geconstateerde afwijkingen naar aanleiding van controles op van verdovings bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) wordt geregistreerd.</u>	<u>De dagelijkse controle van de bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) slachtopparatuur en eventuele afwijkingen worden geregistreerd noteert worden.</u>	<u>Controleer op basis van de registraties of de bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) elke dag wordt gecontroleerd. Noteer incidenten/afwijkingen van het voorgaande jaar.</u>	AH
BLKSBD 04-SR058	Reserve-verdovings-bedwelmingsapparatuur	Er is <u>op de slachtplaats</u> werkende reserve-verdovings bedwelmingsapparatuur voor handen.	<u>Deze apparatuur is gemakkelijk en direct beschikbaar en bereikbaar bijvoorbeeld voor herbedwelmingsruimte (zie SR085).</u>	<u>Controleer of er reserve bedwelmingsapparatuur aanwezig is. Noteer type reserve-verdovings-bedwelmingsruimte.</u>	<u>Uitsluiting Schorsing</u>
BLKS07-SR059	Bedwelmingsmethode	De runderen worden voorafgaand aan <u>het verbloeden de slacht</u> adequaat bedwelmd.	<u>Dieren worden uitsluitend verbloed nadat zij zijn bedwelmd. De toestand van bewusteloosheid en gevoelloosheid wordt aangehouden tot bij het dier de dood is ingetreden.</u>	Noteer <u>welke bedwelmingsmethode er wordt gebruikt wijze.</u>	<u>Waarschuwing-Schorsing</u>

BLKSBD 06SR060	<u>Bedwelingsmethode</u>	<u>De dieren worden met één van de, in EU verordening 1099/2009, voorgeschreven methoden bedwelmd waardoor de dieren direct bewusteloos en gevoelloos worden.</u>	<u>De dieren worden met één van de volgende methoden bedwelmd: 1. Penetrerend penschiettoestel 2. Vuurwapen met vrij projectiel 3. Elektrische bedwelming</u>	<u>Noteer welke bedwelingsmethode er wordt gebruikt.</u>	<u>Uitsluiting Schorsing</u>
SR061	<u>Mislukte bedwelmingen</u>	<u>Mislukte bedwelmingen moeten direct worden verholpen door de betrokken dieren direct alsnog adequaat te bedwelmen.</u>	<u>Mislukte bedwelmingen en de genomen, corrigerende acties worden geregistreerd. Her bedwelming mag niet routinematig nodig zijn.</u>	<u>Controleer via interview of medewerkers op de hoogte zijn van welke corrigerende acties ze moeten uitvoeren bij een mislukte bedwelming. Controleer of het aantal mislukte bedwelmingen en de genomen corrigerende acties worden bedwelmingen en genomen acties van afgelopen jaar.</u>	<u>HI</u>
SR067	<u>Direct verbloeden na bedwelming</u>	<u>Dieren worden alleen bedwelmd als ze direct daarna kunnen worden verbloed.</u>	<u>De interval tussen bedwelmen en verbloeden mag niet langer zijn dan 3 60 seconden.</u>	<u>Controleer de interval tussen elektrisch bedwelmen en verbloeden. Noteer afwijkingen</u>	<u>HI</u>
SR061b	<u>Nood-/calamiteitenplan</u>	<u>Er is een nood-/calamiteitenplan dat wordt gevolgd wanneer de slachtlijn of de bedwelming (om welke reden dan ook) wordt gestopt.</u>	<u>In het nood-/calamiteitenplan wordt minimaal beschreven: - hoe de dieren die zich al bevinden in het slachtproces of de bedwelingsruimte uit de slachtlijn of de bedwelingsruimte worden gehaald en alsnog worden bedwelmd en verbloed. - hoe dieren die al zijn bedwelmd alsnog worden verbloed.</u>	<u>Controleer of er een nood-/calamiteitenplan is en of er is beschreven hoe de dieren die zich al bevinden in het slachtproces alsnog worden bedwelmd en verbloed, en hoe dieren die al zijn bedwelmd alsnog worden verbloed of dit voldoet aan de minimale eisen.</u>	<u>HI</u>
Effectiviteit bedwelming					
SR083	<u>Monitoring effectiviteit van bedwelming</u>	<u>De effectiviteit van bedwelming wordt gemonitord.</u>	<u>Effectieve bedwelming is het direct intreden van bewusteloosheid en gevoelloosheid tot na het moment van doden bedwelmen. Een dier is effectief bedwelmd als ritmische ademhaling, ooglid- (bij kort aanraken ooglid), en- corneareflex (bij kort aanraken cornea), oprichtreflex (rug strekken) en het produceren van geluid (loeien) afwezig zijn. Er wordt bij minstens 1 op 10 dieren beoordeeld of ze effectief zijn bedwelmd, én daarnaast wordt bij alle dieren die een hoger dan gemiddeld aantal spasmes vertonen een controle uitgevoerd.</u>	<u>Controleer of de effectiviteit van bedwelming correct als kritische procedure wordt gemonitord.</u>	<u>Schorsing</u>
SR084	<u>Registratie monitoring effectieve bedwelming</u>	<u>Er wordt een registratie bijgehouden van de monitoring van de effectiviteit van bedwelming.</u>		<u>Controleer of de monitoring van de effectiviteit van bedwelming wordt geregistreerd.</u>	<u>AH</u>
SR085	<u>Her bedwelming</u>	<u>Indien er signalen zijn dat een dier niet (meer) effectief is bedwelmd wordt het dier per direct opnieuw bedwelmd.</u>	<u>Er wordt één van de volgende methodes voor opnieuw bedwelmen gebruikt: 1. Penetrerend penschiettoestel 2. Elektrische bedwelming, met minimaal 1.3 Ampère voor tenminste 3 seconden.</u>	<u>Controleer via interview of medewerkers op de hoogte zijn van welke corrigerende acties ze moeten uitvoeren bij een mislukte bedwelming. Controleer de methode van her bedwelming. Registreer her bedwelming methode</u>	<u>HI</u>

SR086	<u>Beschikbaarheid noodapparatuur voor her bedwelmings</u>	<u>Noodapparatuur voor her bedwelmings is gemakkelijk en direct beschikbaar en bereikbaar.</u>		<u>Controleer beschikbaarheid en bereikbaarheid noodapparatuur voor her bedwelmings.</u>	Schorsing
Verbloeden					
SR087	<u>Verbloeden</u>	<u>Alle dieren worden direct na bedwelmen verbloed waarbij het bloedverlies voldoende omvangrijk, snel en toereikend is om het zeker te stellen dat het dier na het verbloeden dood is.</u>	<u>De interval tussen bedwelmen en verbloeden mag niet langer zijn dan 60 seconden.</u>	<u>Controleer methode verbloeden en controleer dat de interval tussen bedwelmen en verbloeden niet langer is dan 60 seconden.</u>	HI
SR088	<u>Interval verbloeden - verdere verwerking</u>	<u>Verdere uitslacting of broeien vindt alleen plaats nadat is vastgesteld dat het dier geen teken van leven meer vertoont.</u>	<u>Na het steken wordt het dier tenminste 30 seconden met rust gelaten, tot minimaal alle reflexen van de hersenstam (ooglid-, cornea- en oprichtreflex) zijn opgehouden.</u>	<u>Controleer de interval verbloeden - verdere verwerking</u>	HI
SR089	<u>Verbloeden per dier</u>	<u>Wanneer bedwelmen, aanhaken, ophangen en verbloeden van de dieren door één persoon worden uitgevoerd, moet die persoon al deze handelingen achtereenvolgens bij één dier hebben uitgevoerd voordat hij met de uitvoering daarvan bij een ander dier begint.</u>		<u>Wanneer bedwelmen, aanhaken, ophangen en verbloeden van de dieren door één persoon worden uitgevoerd. Controleer of al deze handelingen achtereenvolgens bij één dier zijn uitgevoerd voordat met de uitvoering bij een ander dier wordt begonnen.</u>	HI
SR089a	<u>Mislukte verbloedingen</u>	<u>Mislukte verbloedingen moeten direct worden verholpen door de betrokken dieren direct alsnog adequaat te verbloeden.</u>	<u>Mislukte verbloedingen en de genomen, corrigerende acties worden geregistreerd.</u>	<u>Controleer via interview of medewerkers op de hoogte zijn van welke corrigerende acties ze moeten uitvoeren bij een mislukte verbloeding. Controleer of het aantal mislukte verbloedingen en de genomen corrigerende acties worden geregistreerd. Noteer aantal mislukte verbloedingen en genomen acties van afgelopen jaar.</u>	HI
Terugkoppeling slachtresultaten					
SR097	<u>Terugkoppeling slachtresultaten aan de rundveehouder / leverancier</u>	<u>De slachterij levert de slachtresultaten (incl. slachtafwijkingen) van de geleverde dieren op een uniforme wijze (gespecificeerd per individueel dier) terug aan de rundveehouder / leverancier.</u> <u>Uiterlijk met ingang van 1-1-2020.</u>	<u>Terugkoppeling naar leverancier kan schriftelijk of digitaal gebeuren. Het betreft in ieder geval de volgende keuringsgegevens, over de aanwezigheid van de volgende slachtafwijkingen:</u> - longontsteking - borstvliesontsteking - leveraandoeningen - huidontstekingen - pootbeschadigingen - afkeuring van (delen van) karkassen en - de gemiddelde afwijkingen/afkeuringen (in bijv. % per afgeleverd koppel) over alle leveranciers van de slachterij.	<u>Controleer na 1-1-2020 afschriften van verzonden rapportages met slachtresultaten aan de rundveehouder / leverancier van het afgelopen jaar.</u>	AH
Afnemers Beter Leven producten					

BLKSIA0 6b- SR098	Runderkarkassen BLK gecertificeerde afnemers	De runderkassen en/of -vlees, welke onder BLK vallen worden afgeleverd aan bedrijven welke bekend zijn binnen BLK Rund 1 ster. De slachterij controleert of de BLK karkassen en/ of -vlees worden afgeleverd aan BLK gecertificeerde bedrijven of bedrijven welke zijn goedgekeurd door Stichting Beter Leven keurmerk.	Controle op de certificering vindt plaats via de BLK-databank: https://beterleven.dierenbescherming.nl/zakelijk/deelname/databank of de verwerker heeft een kopie van de goedkeuringsbrieven in hun administratie welke niet ouder is dan 3 maanden. Afnemende bedrijven kunnen er voor kiezen niet deel te nemen aan het Beter Leven keurmerk. De verwerker zal in dit geval een verklaring (mail/ brief) moeten overleggen waarin het afnemende bedrijf aangeeft op geen enkele wijze het Beter Leven keurmerk te zullen communiceren.	Noteer de NAW-gegevens van de afnemende partij. Controleer of alle afnemers BLK erkend zijn en of de slachterij de certificeringen/ goedkeuringen controleert. Noteer afwijkingen. NVT verklaring aanwezig.	Waarschuwing HI
SR099	Registratie afnemer	De afnemers van Beter Leven producten (conform de scope van het certificaat, diersoort en aantal sterren) zijn door de slachterij bij Stichting Beter Leven keurmerk geregistreerd.	De afnemer is de bedrijfslocatie waar het BLK product door de slachterij fysiek naar toe wordt gestuurd.	Controleer of de Beter Leven producten worden afgevoerd naar een bij SBLK geregistreerde afnemer. Noteer van minimaal 3 dagen van de voorgaande jaar de NAW-gegevens van de afnemende bedrijfslocaties welke in de steekproef vallen.	AH
SR100	Controle gecertificeerde afnemers	De slachterij controleert regelmatig bij leveringen of de Beter Leven producten geleverd worden aan afnemers die voor de betreffende scope (diersoort en aantal sterren) zijn gecertificeerd of zijn goedgekeurd door Stichting Beter Leven keurmerk.	Controle op de certificering kan plaatsvinden via het register op de Beter Leven website: https://beterleven.dierenbescherming.nl/zakelijk/deelname/databank of de slachterij heeft een kopie van de goedkeuringsbrieven in de administratie welke niet ouder is dan 3 maanden. Afnemende bedrijven kunnen er voor kiezen niet deel te nemen aan het Beter Leven keurmerk. De slachterij zal in dit geval: 1. het product moeten afwaarderen naar niet-BLK en geen vermelding maken dat het product voldoet aan het Beter Leven keurmerk op de aflever bon, of 2. een verklaring (mail/ brief) moeten kunnen overleggen waarin het afnemende bedrijf aangeeft op geen enkele wijze het Beter Leven keurmerk te zullen communiceren. De slachterij dient hier ook schriftelijk melding van te maken bij de Stichting Beter Leven keurmerk.	Controleer of alle afnemers BLK gecertificeerd of goedgekeurd. Controleer of de slachterij de certificeringen/ goedkeuringen controleert. Noteer afwijkingen. NVT verklaring aanwezig.	HI
Afgeleverde Beter Leven producten					
SR101	Aanduiding BLK	Het af te leveren Beter Leven product is voorzien van de bijbehorende Beter Leven scope (diersoort én het aantal sterren) met het juiste aantal sterren of een lager aantal sterren in tekst of beeldmerk bij business-to-business, of beeldmerk bij consumentenverpakkingen.	Bij Biologische producten met 3 sterren van het Beter Leven keurmerk kan in plaats van 3 sterren ook worden volstaan met Biologisch of BIO. Deze aanduiding is zowel op de verpakking van het Beter Leven product als op de aflever bon (op regelniveau) en de factuur correct vermeld.	Controleer van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar of de aanduiding op het Beter Leven product als op de begeleidende documenten aanwezig is.	AH
SR102	Goedgekeurde BLK producten	Er worden alleen door de Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurde Beter Leven producten uitgeleverd. Voor samengestelde producten dient een productspecificatie ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Stichting Beter Leven keurmerk.	Deelnemers die hiervoor toestemming hebben gekregen van de Stichting Beter Leven keurmerk, mogen geregistreerde Beter Leven producten direct produceren en hoeven de beoordeling van de Stichting Beter Leven keurmerk niet af te wachten.	Controleer of Stichting Beter Leven keurmerk akkoord heeft gegeven voor de afgeleverde Beter Leven producten. Noteer afwijkingen.	Schorsing

SR103	Aflever bon	<u>Levering van Beter Leven product gaat vergezeld van een aflever bon.</u>	<u>De aflever bon dient tenminste de volgende gegevens te bevatten:</u> - Naam en adres van de leverancier; - Naam van de afnemer; - Aantal en hoeveelheid in kilogrammen per geleverd onderdeel; - Datum van aflevering; - Of het product (op regelniveau) voldoet aan de Beter Leven scope (diersoort en aantal sterren)	<u>Controleer of leveringen vergezeld gaan van een volledige aflever bon.</u> <u>Controleer van minimaal 3 leveringen uit het afgelopen jaar de afleverbonnen.</u>	AH
Logistiek Dienstverleners Beter Leven producten					
SR104	<u>Registratie logistiek dienstverleners 2a en 2c</u>	<u>De logistiek dienstverlener van Beter Leven producten (conform de Beter Leven scope van het certificaat, diersoort en aantal sterren) zijn door de slachterij bij Stichting Beter Leven keurmerk geregistreerd.</u>	<u>Logistiek dienstverleners 2a krijgen in opdracht van de verwerker het BLk product fysiek (op de bedrijfslocatie) langs maar worden geen eigenaar van het product en voeren geen bewerking uit. Bijv.: externe opslaglocaties, vrieshuizen, distributiecentra, etc. Zij vallen onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar van het product.</u> <u>Wanneer de Logistiek dienstverlener 2b wordt eigenaar, krijgt het BLk product fysiek (op de bedrijfslocatie) langs, maar voert geen bewerking uit. Bijv. orderpicklocaties, grossier, groothandel. Zij dienen tevens eigenaar is/wordt van het Beter Leven product dan wordt hij als afnemer bij de Stichting Beter Leven keurmerk te worden geregistreerd (conform SR099).</u> <u>Logistiek dienstverlener 2c wordt eigenaar van het BLk product maar krijgt het BLk product niet fysiek (op de bedrijfslocatie) langs en voert geen bewerking uit, zijn b- Bijv. distributie/transport bedrijven, vrieshuizen, webshops, handelaren, etc. Zij dienen als afnemer bij de Stichting Beter Leven keurmerk te worden geregistreerd (conform SR099), die namens de eigenaar de Beter Leven producten transporteren, opslaan of verhandelen maar geen bewerking op het product uitvoeren.</u>	<u>Noteer van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar, de NAW-gegevens van de logistiek dienstverleners welke in de steekproef vallen.</u> <u>Controleer of de logistiek dienstverlener eigenaar is/wordt van het Beter Leven product. Zo ja, controleer of de logistiek Dienstverlener bij SBLk is geregistreerd als afnemer.</u>	AH
Wijzigingen					
SR105	<u>Wijzigingen leveranciers</u>	<u>Wijzigingen m.b.t. Beter Leven keurmerk gecertificeerde leveranciers worden (direct) aan de Stichting Beter Leven keurmerk doorgegeven.</u>	<u>Wijzigingen in gecertificeerde leveranciers worden aan de Stichting Beter Leven keurmerk gemeld voordat Beter Leven waardige producten worden afgenomen bij deze nieuwe leveranciers.</u>	<u>Controleer of wijzigingen zijn doorgegeven. Noteer afwijkingen.</u>	AH
SR106	<u>Wijzigingen afnemers</u>	<u>Wijzigingen m.b.t. Beter Leven keurmerk gecertificeerde afnemers worden (direct) aan de Stichting Beter Leven keurmerk doorgegeven.</u>	<u>Wijzigingen in gecertificeerde afnemers worden aan de Stichting Beter Leven keurmerk gemeld voordat Beter Leven waardige producten worden afgezet bij deze nieuwe afnemers.</u>	<u>Controleer of wijzigingen zijn doorgegeven. Noteer afwijkingen.</u>	AH
SR107	<u>Wijzigingen communicatie-uitingen</u>	<u>Nieuwe of gewijzigde communicatie-uitingen met een verwijzing naar het Beter Leven keurmerk worden door de verwerker aan de Stichting Beter Leven keurmerk voor goedkeuring voorgelegd.</u>	<u>Communicatie-uitingen moeten voldoen aan het Stijlhandboek van de Stichting Beter Leven keurmerk. De versie van het stijlhandboek op de BLk website is altijd leidend. Er wordt goedkeuring verkregen, voordat deze communicatie-uitingen worden gebruikt.</u> <u>Deelnemers die hiervoor toestemming hebben gekregen van de Stichting Beter Leven keurmerk, mogen communicatie-uitingen direct gebruiken en hoeven de beoordeling van de Stichting Beter Leven keurmerk niet af te wachten.</u>	<u>Controleer of wijzigingen zijn doorgegeven. Noteer afwijkingen.</u>	AH